

5

MAPEH

(Music)

Unang Markahan

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng worksheets/activity sheets na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI).

CLMD CALABARZON

Music

Ikalimang Baitang

Regional Office Management and Development Team: Job. S. Zape, Jr., Leonardo C. Cargullo, Romyr L. Lazo, Fe M. Ong-Ongowan, Lhovie A. Cauilan, Ephraim L. Gibas, Rena Mae D. Macabebe

Schools Division Office Management Development Team: Mario B. Maramot, Vincent Emmanuel L. Ilagan, Henry P. Contemplacion, Erickson T. Gutierrez, Mae Bernadine A. Romano, Bienvenido H. Caponpon Jr., Marie-Sol V. Butial, Marciano V. Valles, Grace M. Largo, Bernadette B. Celis, Trixiel B. Valvieja, Elizalde L. Piol, Gian Carlo C. Villagrancia, Niña Grace T. Aquino, Lea Bernadette P. de Leon, Virgin Kathleen D. Cupo

MAPEH-Music Ikalimang Baitang

PIVOT 4A Learner's Material

Unang Markahan

Unang Edisyon, 2020

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon IV-A CALABARZON

Patnugot: Wilfredo E. Cabral

Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **MAPEH - Music**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matutungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anomang marka o sulat ang anomang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
3. Maging tapat at mayroon ng integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi sa MELC. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	Bahagi ng LM	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na outcome ng pagkatuto para sa araw o lingo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad (Development)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Binibigyang pagkakataon ang mag-aaral sa bahaging ito na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Ilangkop	
Paglalapat (Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong repleksiyon, pag-uugnay o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at lumang natutuhan.
	Tayahin	

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng worksheets/activity sheets na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

CLMD CALABARZON

PIVOT 4A CALABARZON

Pagtukoy sa Notes at Rests sa Isang Awit

Aralin

I

Marunong ka bang bumasa ng piyesa ng musika? Paano ba binabasa ang mga piyesa? Ano ano ang mga bagay at simbolo na maaaring tumulong sa iyo upang makabasa ka ng isang piyesa?

Noong unang panahon, ang awit at mga tugtugin ay natututuhan ng mga tao sa pamamagitan ng pakikinig sa mga guro. Sa paglipas ng panahon at pagpapatuloy ng mga henerasyon, unti-unting nalimutan ng mga tao ang wastong mga titik at tono ng mga awitin. Upang maiwasan ang patuloy na paglalaho ng mga ito, naisip ng mga musiko na gumamit ng mga simbolo na kakatawan sa bawat **sound** o tunog at **rest** o pahinga ng isang musika.

Sa ganitong paraan ay madaling matututuhan at maibabahagi sa mas maraming mga tao ang mga awitin. Gayundin, maiwasan ang pagbabago ng mga titik at tono ng mga ito.

Sa araling ito, kikilalanin mo ang iba't ibang mga simbolo ng note at rest sa musika na makatutulong sa iyong bumasa ng piyesa ng awit. Ipakikita at tatalakayin din ang relasyon ng mga simbolo ng sound at rest sa pagbuo ng magandang awitin.

Ang Notation

Ang *notation* ay ang paraan ng pagtatala ng musika upang ito ay mabasa, maawit, o matugtog nang tama ng nakararaming tao. Ang bawat kultura ng iba't ibang bansa ay may kani-kaniyang sariling paraan upang maisulat ang kani-kanilang musika. Ito ay nakikita at napapansin sa mga bansa tulad ng India, Indonesia, at Japan.

Karamihan sa mga bansa sa buong mundo, kabilang na ang ating bansang Pilipinas, ay gumagamit at sanay magbasa ng musika gamit ang makanluran na pagtatala ng musika o Western *notation*. Halina't alamin ang iba't ibang simbolo ng *note* at *rest* sa musika.

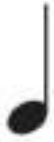
Ang mga Note at Ang mga Rest

Ang bawat tunog na naririnig natin sa musika ay kinakatawan ng simbolo na tinatawag na *note*. Samantalang may mga pagkakataong nakaririnig tayo ng saglit o mahabang katahimikan sa awitin o tugtugin. Ito ay kinakatawan ng simbolo na tinatawag na *rest*.

Ang bawat note at rest ay may katumbas na bilang ng beat. Pag-aralan ang tsart sa ibaba at tukuyin ang pagkakapareho at pagkakaiba ng mga *note* at ng mga **rest**.

Note	Beats	Rest
Whole note	4	Whole rest
		
Half note	2	Half rest
		

Quarter note

1

Quarter rest

Eighth note

$\frac{1}{2}$

Eighth rest

Sixteenth note

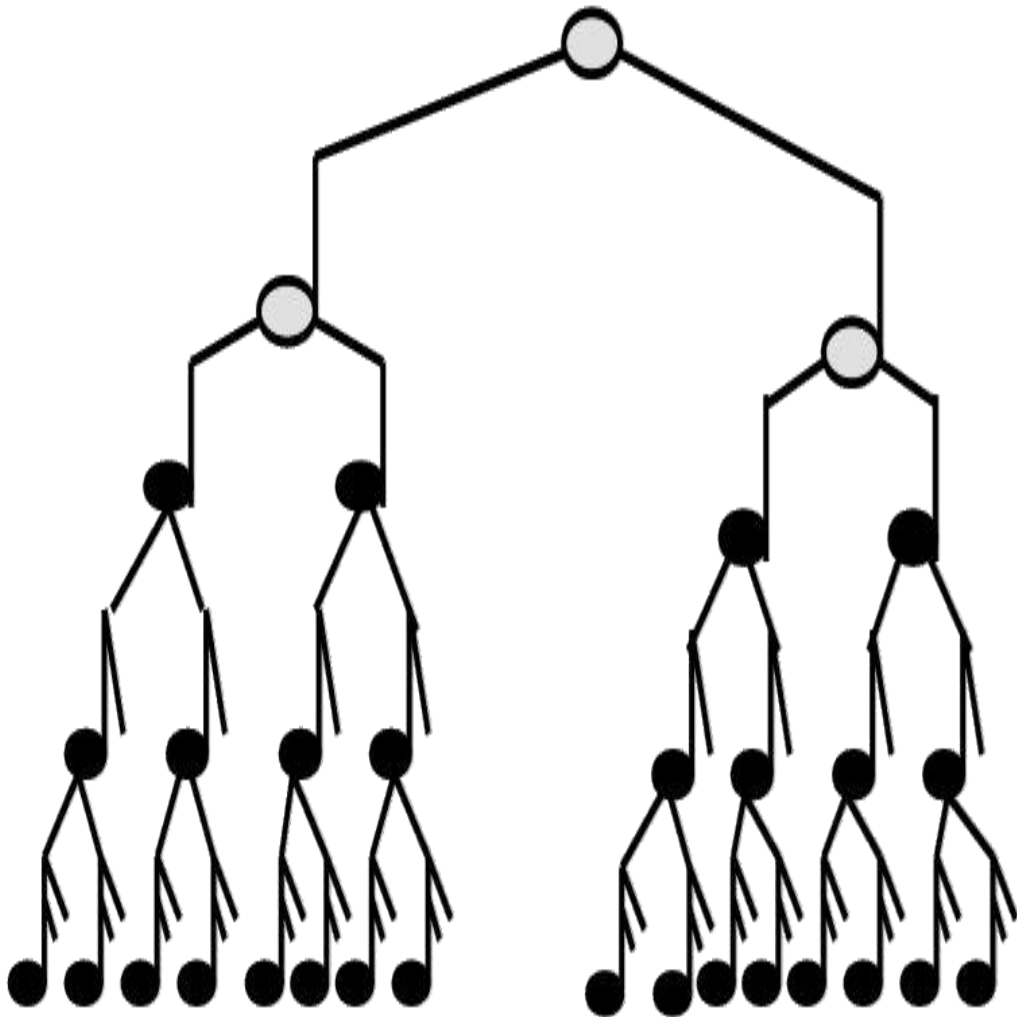
$\frac{1}{4}$

Sixteenth rest

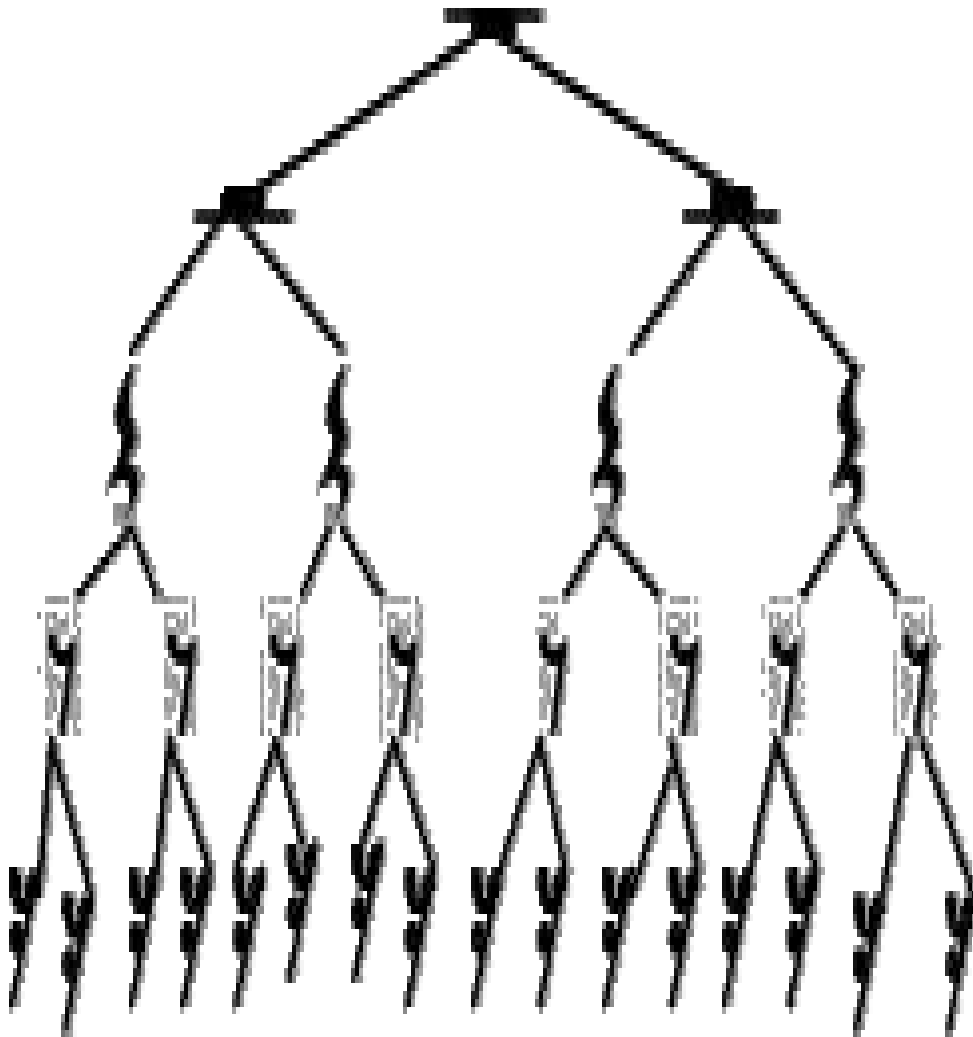

Bagama't magkakaiba ang anyo at bilang ng beat ng mga note, ang mga ito ay magkakaugnay. Ang whole note ay katumbas ng dalawang half note. Ang isang half note ay katumbas ng dalawang quarter note. Pag-aralan ang note tsart at sabihin kung ano ano ang iyong napansin.

Katulad ng mga note, ang mga **rest** ay magkakaugnay din. Pagmasdan ang rest tsart. Ilang **quarter rest** mayroon ang isang **whole rest**?

Sagutin ang mga tanong:

- Ilang half notes/rest ang katumbas ng isang whole note/rest?
- Ilang quarter note/rest ang katumbas ng isang half note/rest?
- Ilang eighth note/rest ang katumbas ng isang quarter note/rest?
- Ilang sixteenth note/rest ang katumbas ng isang eighth note/rest?
- Ilang sixteenth note/rest ang katumbas ng isang whole note/rest?

Tingnan mo ang awiting “Lupang Hinirang,” ang Pambansang Awit ng Pilipinas. Tungkulin mo ang mahalín at ipagtanggol ang iyong bayan kaya’t marapat na maawit mo ito nang wasto, mahusay at buong pagpipitagan.

Lupang Hinirang

Julian Felipe

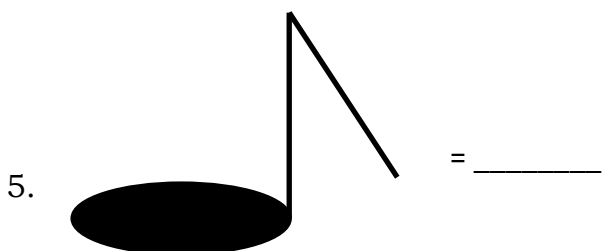
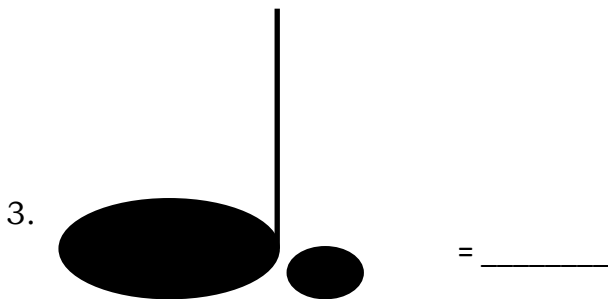
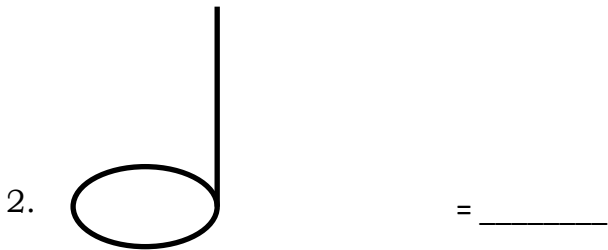
ba - yang ma - gi - siw perlas ng si - la - nga - nan a - lah ng pu - so, sa di - dib mo'y bu -
 hay, lu - pang hi - ni - rang, duyan ka ng ma - gi - ting, sa man - lu - lu - pig, 'di ka pu si - si -
 il, sa daga't at burode, sa si - moyat sa la - ngit mong bug - low, may di - lag
 ang tu - lu at a - wit sa pag - la - ya - ng mi - na - ma - hal, ang kis - lap ng wa - ta - wat
 mo'y lagim - pay na nag - si - nang, ang hi - tu - in at a - raw n'yay, kailan pa
 ma'y 'di mag - di - di - lim lu - pa ng a - raw ng Tula - ba - ti pag - sin - ta, bu kay ay
 la - ngit sa pi - ling mo, a - ming li - ga - ya na pag may munga - a - pi ang ma - ma -
 tay ng da - hil sa - 'yo

Alam mo ba na ang nasa larawang iyong nakita ay tinatawag na Battle of Alapan? Ito ay matatagpuan sa Alapan 2B, Imus Cavite. Dito naganap ang labanan ng mga Filipino laban sa mapanakop na mga Kastila. Dito rin unang iwinagayway ang watawat ng Pilipinas na ipinagdiriwang tuwing ika-28 ng Mayo.

Tara na at dalawin natin ang Battle of Alapan na matatagpuan sa Alapan 2B, Imus Cavite.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tingnan ang mga simbolo sa ibaba at isulat sa patlang ang panagalan ng mga ito. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

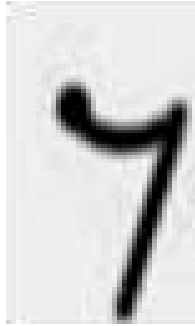

6.

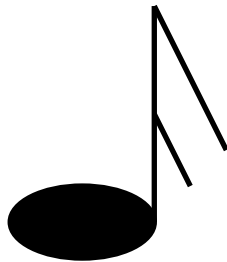
= _____

7.

= _____

8.

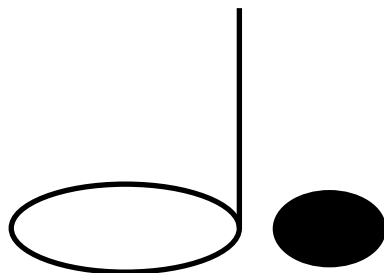
= _____

9.

= _____

10.

= _____

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang pangalan ng nota at rest na matatagpuan sa piyesa ng Lupang Hinirang. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

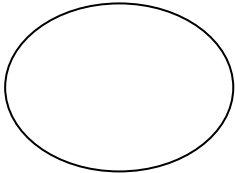

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

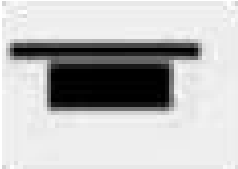
E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Gumuhit ng *notes* o *rests* na tutumbas ang bilang sa nasa larawan. Gawin ito sa inyong sagutang papel.

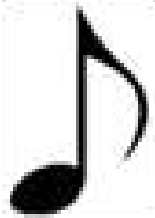
Halimbawa: = = 1 beat

1. = ____ + ____ = ____

2. = ____ + ____ + ____ = ____

3. = ____ + ____ = ____

4. = ____ + ____ = ____

5. = ____ + ____ = ____

[illegible]

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Sagutin ang bawat tanong. Piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

1. Ano ang pangalan ng simbolong **○** ?

- A. half note   B. quarter note   C. whole note   D. eighth note

2. Alin ang simbolo ng dotted quarter note?

- A. B. C. D.

3. Ano ang simbolo ng quarter rest?

- A. B. C. D.

4. Ano ang pangngalan ng simbolong ?

- A. half rest   B. eighth rest   C. quarter rest   D. whole rest

5. Ano ang pangalan ng simbolong ?

- A. dotted half note   C. dotted quarter note
B. dotted eighth note   D. dotted sixth note

6. Ano ang bilang ng kumpas meron ang dotted quarter note?

- A. 3   B. 2   C. 1 ½   D. 4

7. Ano ang stick notation ng quarter note?

- A. I.   B. I I   C. III   D. IX

8. Ano ang stick notation ng dalawang eighth note?

- A. B. C. D.

9. Ano ang bilang ng kumpas meron ang eighth rest?

- a. 1   b. 2   c. 3   d. ½

10. Ano ang bilang ng kumpas meron ang dotted half note ?

- a. 3   b. 4   c. 1   d. 2

Pagkilala sa Rhythmic Patterns

Aralin

I

Isang mahalagang elemento ng musika ang **rhythm**. Ito ang nagbibigay ayos o porma sa daloy o takbo ng musika. Kinabibilangan ito ng mahahalagang aspeto tulad ng **pulse**, **rhythmic pattern**, mga **rhythmic syllable**, **note**, **rest**, at **beat**. Halina at ating talakayin ang iba't ibang aspeto ng **rhythm**.

Sa araling ito, makikilala mo ang mga **rhythmic pattern** na gumagamit ng **quarter note**, **half note** and **eighth note** sa **simple time signature**.

D

Hear the Rain

Pit-ter pat-ter, pit-ter pat-ter hear the rain, Pit-ter pat-ter, pit-ter pat-ter on the pane,

Pit-ter pat-ter, pit-ter pat-ter co-ming down, Drip drop, drip drop on the town.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tingnan ang piyesa ng awit na “Hear the Rain”. Subukang sabayan ng palakpak ang bawat kataga ng awit. Damhin at tukuyin ang meter nito at subukang kilalanin ang mga ginamit na note at rest. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Ano ang meter ng awit? Ipalakpak ito ng mabagal upang matukoy ang rhythmic pattern nito.
2. Ano kaya ang time signature ng awit?
3. Ano anong note/rest ang ginamit dito?
4. Ilan ang bilang ng kumpas sa bawat measure?
5. Paano nabuo ang rhythmic pattern sa bawat measure ng awit?

Ang Rhythm ng Musika

Lahat ng uri ng musika ay may **beat o pulse** na nararamdaman natin sa tuwing tayo ay nakikinig ng musika. Ito ay gumagabay sa mga mang-aawit at mga manunugtog upang makasunod sa tamang bilis at daloy ng awit. Ang beat ay pinakasimpleng yunit ng musika. Ito ang basehan ng iba't ibang note at rest.

Ang beat ng musika ay maaari nating iparamdam sa pamamagitan ng paggalaw ng ating paa, ulo, kamay, daliri, at maging sa pagkembot ng ating baywang. Ito ay nararamdaman at naririnig din natin tuwing ang bola ay tumatalbog at sa tuwing ang oras ay tumitiktak.

Ang pulse ng musika ay maaaring pangkatin nang dalawahan, tatluhan, o apatan.

1. 2's	
Dalawahan	
2. 3's	
Tatluhan	
3. 4's	
Apatan	

Ang Rhythmic Pattern

Ang mga note at mga rest ay maaaring pagsama-samahin upang makabuo ng rhythmic pattern. Ang rhythmic pattern ay batayan upang masundan nang wasto ng mga mang-aawit at mga manunugtog ang musika at titik ng awitin na kanilang inaaral o itatanghal. Ang isang rhythmic pattern ay binubuo ang mga note at rest na pinagsama-sama ayon sa bilang ng beat sa isang measure. Maaaring ito ay sukat na pandalawahang kumpas, pantatluhang kumpas, o pang-apatang kumpas. Ang iba't ibang uri ng meter ay ang mga sumusunod:

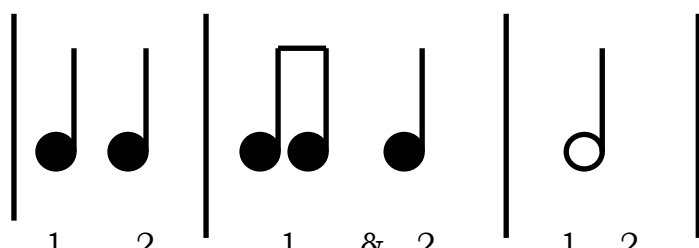
- Duple meter - ito ay may dalawang kumpas sa bawat measure.
- Triple meter - ito ay may tatlong kumpas sa bawat measure.
- Quadruple meter - to ay may apat na kumpas sa bawat measure.

Pag-aralan ang mga **rhythmic pattern** sa ibaba. Tukuyin ang pulso o **pulse** ng bawat isa.

Masdan ang mga halimbawa sa ibaba.

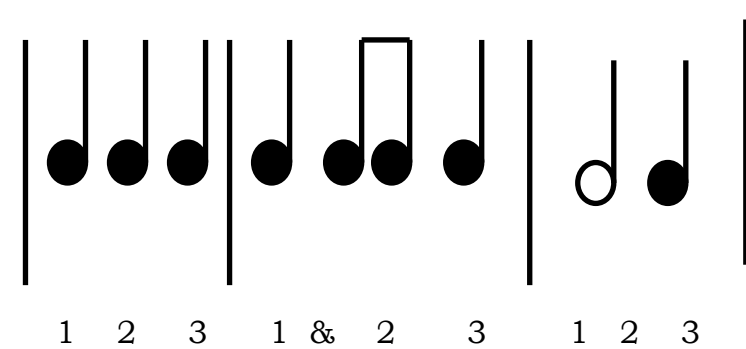
2

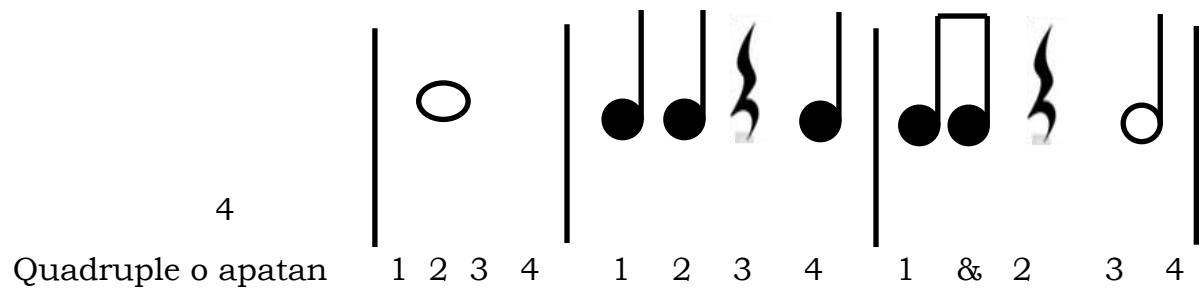
Duple o dalawahan

3

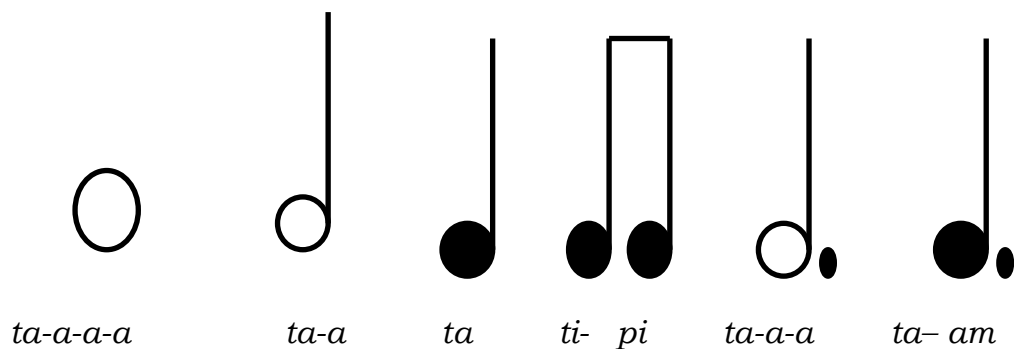
Triple o tatluhan

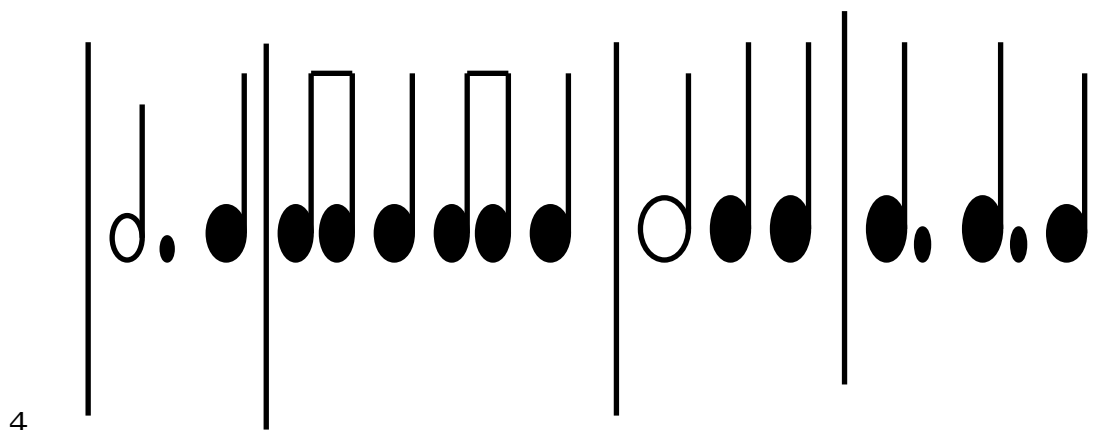

Ang Rhythmic Syllable

Isa sa mga aspeto ng rhythm na nakatutulong upang maging epektibo ang pag-aaral ng awit o musika ay ang rhythmic syllable. Bawat note ay may angking rhythmic syllable na nakatutulong upang higit na maunawaan ang kabuuan ng isang rhythmic pattern. Ang mga syllable ay binibigkas habang ipinagagawa ang rhythmic pattern. Narito ang mga uri ng note at kani-kanilang rhythmic syllable.

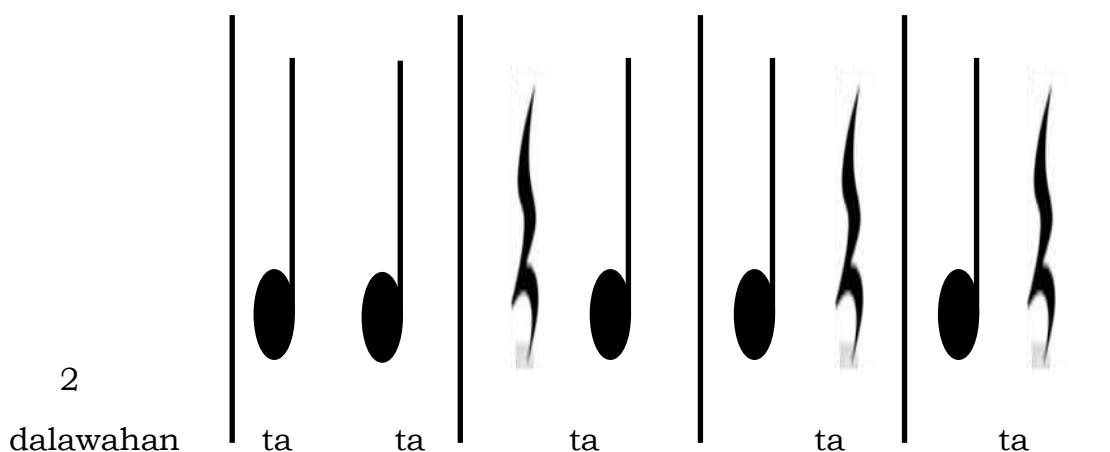

Subukang bigkasin ang sumusunod na note gamit ang rhythmic syllables.

4
Apatan ta-a-a ta ti - pi ta ti - pi ta ta-a ta ta ta-am ta- am ta

Kung ang isang rhythmic pattern ay may rest, hindi kinakailangang bumigkas ng syllable dito dahil ang mga ito ay walang tunog. Bagkus, magpapahinga ayon sa bilang ng bawat beat ng rest.

2
dalawahan

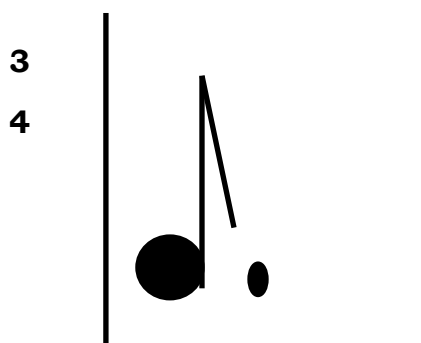
ta ta ta ta ta

Ang Dotted Note

Ang isa sa paraan ng pagpapahaba ng tunog ng mga note at rest ay ang paglalagay ng tuldok. Kapag ang isang note ay may tuldok a kanang bahagi nito, ang bilang ng beat ng note ay nadaragdagan. Ang kumpas o beat ng bawat tuldok ay katumbas ng kalahati ng bilang ng note na tinuldukan.

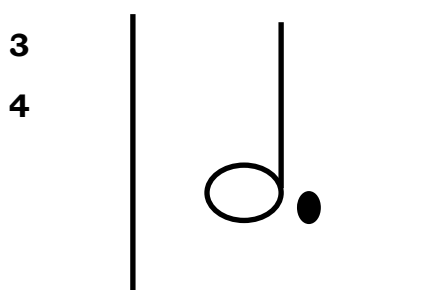
Halimbawa nito ang mga sumusunod:

1. dotted eighth note

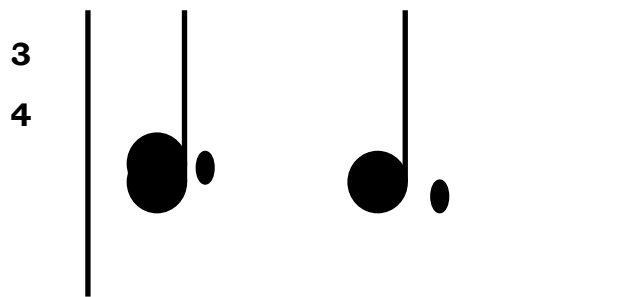

$$1 + 1 = 3 \text{ beat}$$

2. dotted half note

$$2 + 1 = 3 \text{ beats}$$

3. dotted quarter note

$$1 + 1/2 + 1 + 1/2 = 3 \text{ beats}$$

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tingnang mabuti ang iskor ng awit na “Ang Dalagang Pilipina”. Hanapin ang mga rhythmic pattern na may iba’t ibang kumbinasyon ng quarter note, half note at eighth note. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

Ang Dalagang Pilipina

Santos - Carmen Herrera
Valse moderato *Jose G. Santos*

Ang da-la-gang— Pi-li-pi-na—
pa-rang ta—la—sa u—ma—ga—
Kung ta-na-win ay na-ka-li-li-ga-ya—
may ning-ning na ta-ngi at da-ki-lang gan-da—

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Sagutin ang mga sumusunod na tanong.
Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Ano ang meter ng awit?

Anong mga note at rest ang ginamit sa awit?

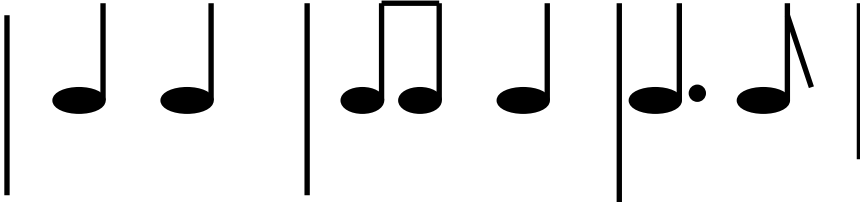
Ilang measure mayroon ang awit?

A. Pag-aralan ang mga rhythmic pattern. Ipalakpak o itapik ang mga ito kasabay ng pagsabi ng mga rhythmic syllable.

2

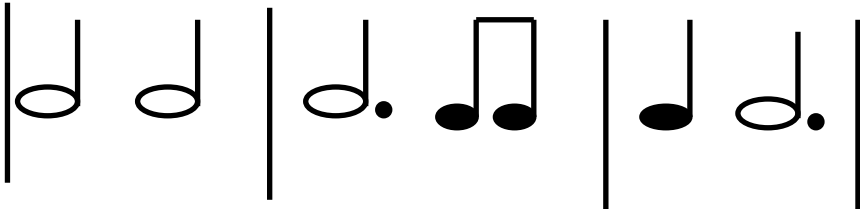
Dalawan   ta   ta   ti   pi   ta   ta-am   ti

3

Tatluhan   ta   ta   ta   ta-a   ta   ta-a-a

4

Apatan   ta-a   ta-a   ta-a-a   ti - pi   ta   ta-a-a

B. Ipalakpak ang mga sumusunod na mga rhythmic pattern habang sinasabi ang wastong bilang.

2

Dalawahan

1 and 2   1   and 2

3

Tatluhan

1 2 3   1 2 3   1 2 and 3

4

Apatan

1 2 3 4   1 2 3 4   1 2 3 4

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Kopyahin ang **rhythmic pattern** na ginamit sa awit na “Manang Biday” at palakpakin ito. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Manang Biday

Ilocano Folk Song

Ma-nang Bi - day i - lo - kat mo man, Ta ben - ta - na i - ka - lom - ba - bam, Ta - ki - ta -
Ma-nang Bi - day ma - a - wa ka na, Sa bin - ta - na a - ko ay ting - nan, Pa - king - gan

em toy ki - na - ya - wan Ay ma - ta - ya kon no di - nak - kaa - siam.
ang a - wit na i - to Pa - ra sa 'yo ga - ling sa pu - so ko.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Punan ang patlang ng tamang sagot. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Ang _____ ay ang pinagsama-samang note at rest na naaayon sa isang nakatakdang time signature. Ang _____ ay isa sa mga elemento ng rhythm. Ito ang pagkaka-pangkat ng mga kumpas o pulso sa musika.

Ang iba't ibang uri ng meter ay ang mga sumusunod:

_____ ito ay may dalawang kumpas sa bawat measure.

_____ ito ay may tatlong kumpas sa bawat measure.

_____ ito ay may apat na kumpas

Pagkilala sa Duration ng Notes at Rests

Aralin

WEEKS

3-5

I

Sa nakaraang aralin, tinalakay natin ang kahalagahan ng mga **note** at mga **rest** bilang simbolo na ginagamit ng mga kompositor upang makalikha ng magagandang awitin. Subalit hindi sapat na kilala natin ang iba't ibang mga note at mga rest sa musika.

Sa araling ito, kikilalanin natin ang tumpak na **duration ng note** at **rest**

Sa **2** **3** **4**

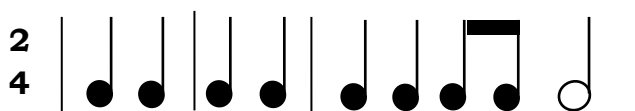
4 **4** **4** **time signature** na ginagamit ng isang conductor upang magabayan nang wasto ang mga mang-aawit at manunugtog. Inaasahan din na tayo ay makaaaawit at makakukumpas ng mga awit na may simpleng **time signature**.

Ang Time Signature

Ang time signature ay dalawang numero na nakasulat sa simula ng musical staff pagkatapos ng clef sign. Ang pamilang sa itaas ay nagsasabi kung ilang kumpas mayroon sa isang sukat, samantalang, ang pamilang naman na nasa ibaba ay nagsasabi kung anong klase ng note ang tatanggap ng isang kumpas. Ang time signature ang nagbibigay gabay sa mga manunugtog sa pagtugtog ng isang piyesa ng musika sa tamang rhythm at timing. Ang mga notes at rests na may mataas na value ay mas mahaba ang duration kapag inaawit o tinutugtog.

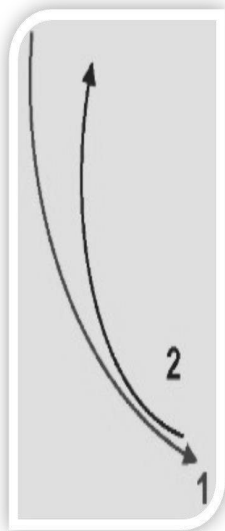
Ang time signature ay karaniwang ginagamit sa musikang pangmartsa. Sa time signature na ito, may dalawang beats sa isang measure at bawat quarter note ay tumatanggap ng isang beat at ang quarter note ay tumatanggap ng isang bilang. Ang accent sa time signature na ito ay matatagpuan at mararamdaman sa unang beat. Ang ikalawang beat ay walang diin.

> > > >

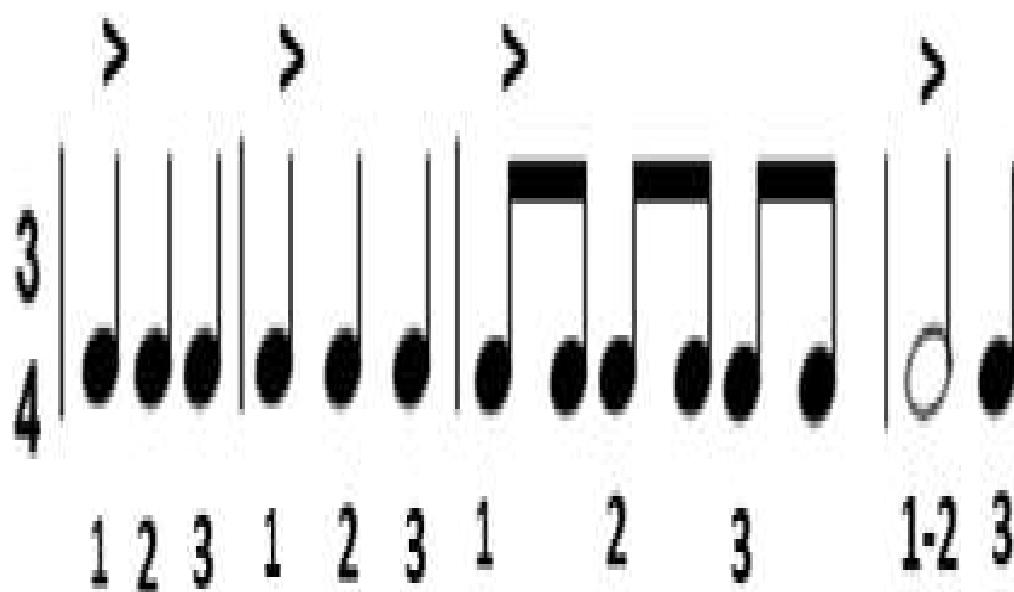

D

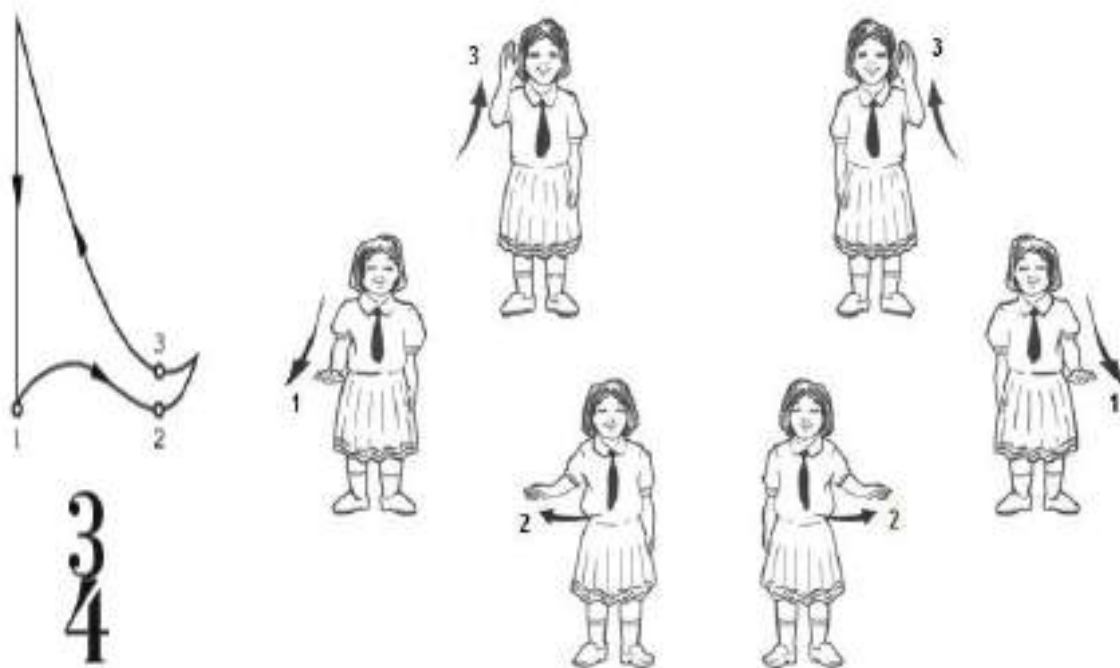
Narito ang wastong paraan ng kumpas sa $\frac{2}{4}$ time signature.

Ang $\frac{3}{4}$ time signature ay may tatlong beats sa isang measure at bawat quarter note ay tumatanggap ng isang beat. Ang uring ito ng time signature ay pangkaraniwang ginagamit sa mga balse o waltz. Ang accent nito ay nasa unang beat samantalang ang ikalawa at ikatlong beat ay walang diin.

Narito ang larawan ng wastong paraan ng kumpas sa **3** na time signature.
4

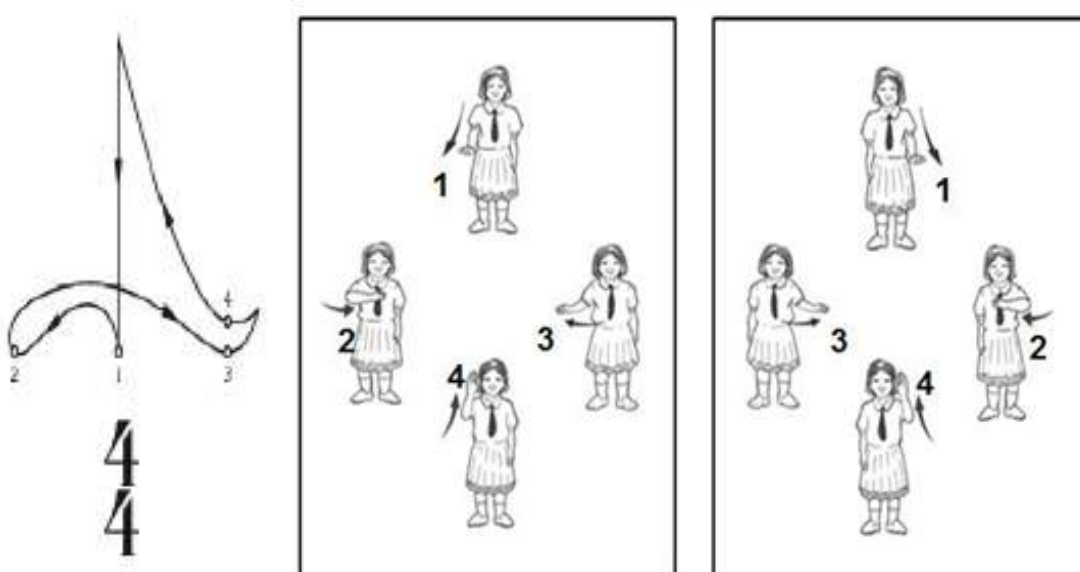
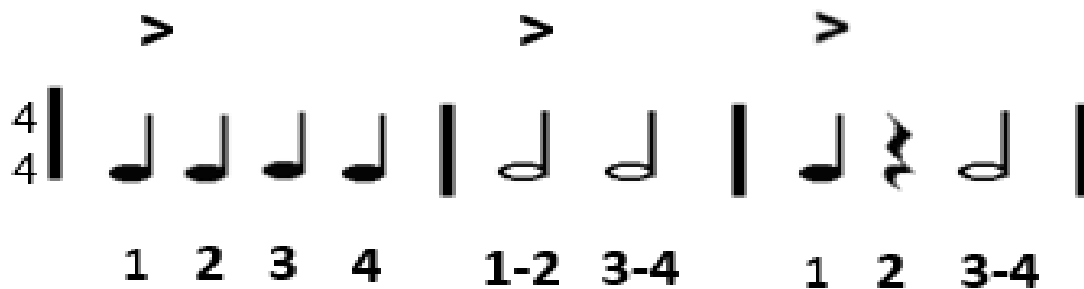

Ang $\frac{4}{4}$ na Time Signature

Ang $\frac{4}{4}$ time signature ang madalas na ginagmit sa mga komposisyon. Sa time signature na ito, ang accent ay nasa unang beat ng bawat measure.

Ang $\frac{4}{4}$ time signature ay may apat na beats sa isang measure at bawat ay tumatanggap ng isang beat.

Pagmasdan at pag-aralan ang wastong paraan ng pagkumpas ng na time signature.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Pag-aralan ang musical score ng awit na “Ili-Ili, Tulog Anay” Ipalakpak ang rhythmic pattern ng awit.

Ili-Ili, Tulog Anay

I - li - i - li, tu - log a - nay, wa - la di - ri i - mong na -

nay, kad - to - tien - da ba - kal pa - pay i - li - ii - li, tu - log a - nay.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Punan ang patlang ng tamang salita mula sa mga pagpipilian sa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Ang _____ ay dalawang numero na nakasulat sa simula ng musical staff pagkatapos ng _____ sign. Ang bilang sa itaas ay nagsasabi kung ilang kumpas mayroon sa isang _____, samantalang, ang bilang naman na nasa ibaba ay nag sasabi kung anong uri ng note ang tatanggap ng isang kumpas.

Ang _____ time signature ay may dalawang beats sa isang measure at bawat quarter note ay tumatanggap ng isang beat.

Ang _____ time signature ay may tatlong beats sa isang measure at bawat quarter note ay tumatanggap ng isang beat.

Ang 4 time signature ay may _____ beats sa isang measure at bawat quarter note ay tumatanggap ng isang beat.

Ang duration ng isang note o rest ay depende sa bilang nito.

time signature	note	clef
sukat	apat	anim
4	3	2
4	4	4

Pagkilala sa Rhythmic Patterns Gamit ang Iba't Ibang Nota

Aralin

WEEKS

6-8

I

Isa pa sa mahalagang elemento ng musika ay ang ritmo. Ito ang nagbibigay ng kaayusan o porma sa daloy o takbo ng musika. Kinabibilangan ito ng mga mahahalagang aspekto tulad ng pulse, rhythmic pattern, mga rhythmic syllable, nota, rest, at beat. Dito rin natin higit na mauunawaan ang kaugnayan ng pulse at ritmo.

Sa araling ito ay matutunan mo ang rhythmic patterns gamit ang iba't ibang mga nota sa simpleng time signature at inaasahan na makamit mo ang mga sumusunod, makikilala ang rhythmic patterns gamit ang iba't ibang nota sa simpleng time signature, maisasagawa ang wastong pagpalakpak o pagtapik sa wastong ritmo na itinakda at mabibigyang halaga ang gamit ng mga nota sa pagbuo ng isang rhythmic pattern.

Ipalakpak o itapik ang kamay habang sinasabi ang wastong bilang ng mga beats ayon sa daloy ng rhythmic patterns.

2
Dalawahan

3
Tatluhan

4
Apatan

4
Apatan

Ang ritmo ay ang pinakamahalagang elemento ng musika na tumutukoy sa haba o ikli ng mga tunog. Ito ay maaaring maramdaman, may tunog man o wala. Ang mga tunog ay maaaring regular o di-regular. Sa musika, iba't ibang uri ng notes at rests ang bumubuo ng ritmo. Ang bawat note at rest ay may kaukulang halaga (value/duration) o bilang ng kumpas. Ang note ay nagpapahiwatig ng tunog habang ang rest ay nagpapahiwatig ng katahimikan. Maaari nating pagsasamasamahin ang mga tunog upang makabuo nga rhythmic pattern. Ito ay ang kombinasyon ng mga tunog na di naririnig na may pareho o magkaibang haba.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang tula na sinulat ni R. Alejandro at sagutin ang mga tanong na nasa ibaba. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Aking Ulap

R. Alejandro

Lunday ka ng aking sanlibong pangarap, Sa dagat na langit ay lalayag-layag; Sa lundo ng iyong dibdib na busilak, May buhay ang aking nalantang bulaklak.

Kung nagduruyan ka sa rurok ng langit, Kalaro ng aking mga panaginip, Ang lupang tuntunga'y di na naiisip, Nalilipat ako sa ibang daigdig.

Isakay mo ako, O Ulap kong giliw, Ibig kong mahagkan ang mga bituin; Ang lihim ng araw at buwang maningning, Ibig ko rin sanang malama't malining.

1. Ano ang napansin mo sa tono o indayog habang binabasa o binibigkas ang tula?

---

2. Ano ang iyong naramdaman habang binabasa o binibigkas ang tula?

---

3. Maihahambing mo ba ang tula sa isang musika? Bakit?

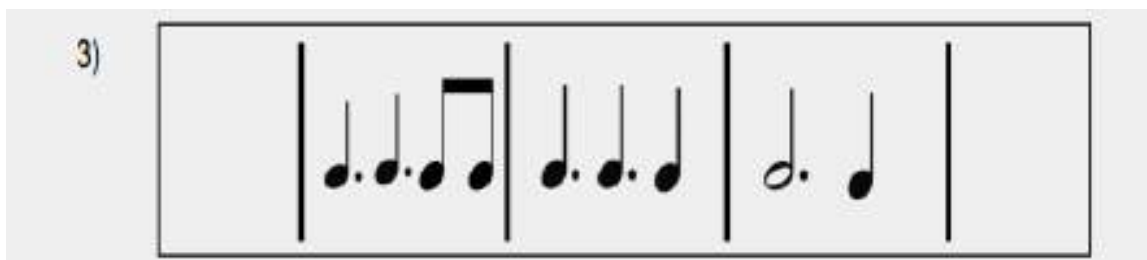
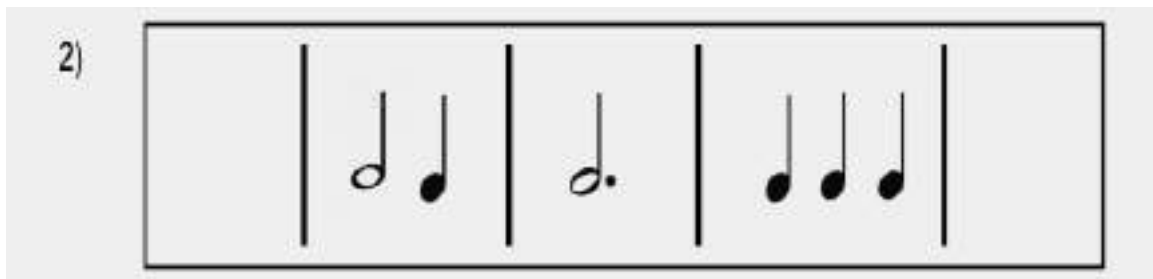
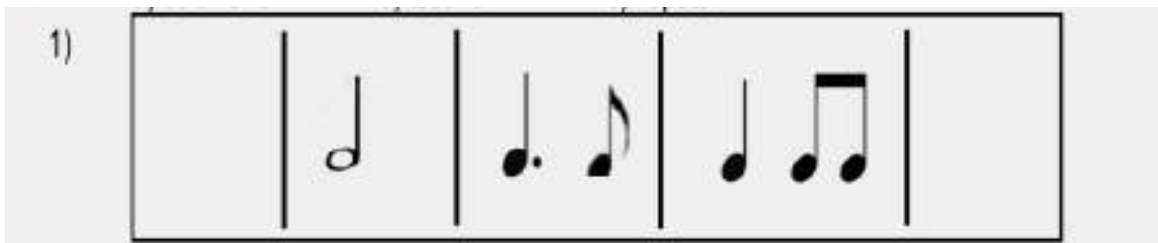

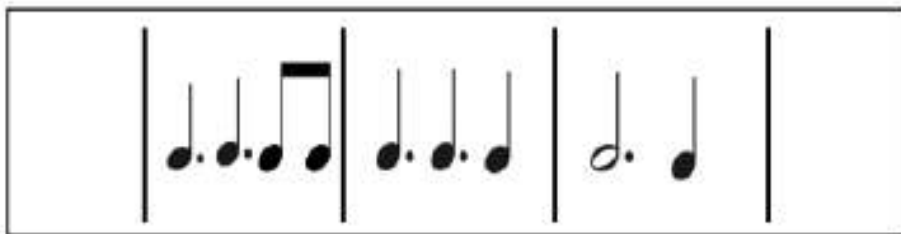

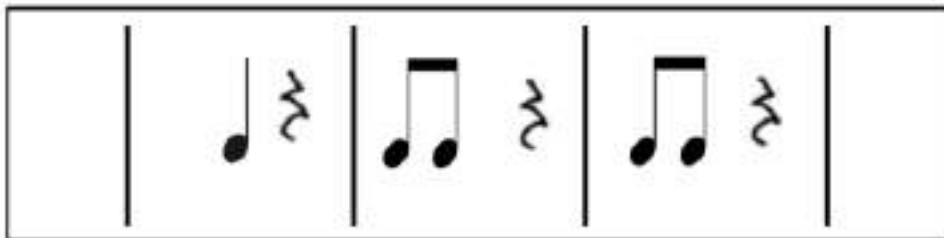
Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Kilalanin ang mga rhythmic patterns na nasa ibaba kung ito ba ay a) dalawahan b) tatluhan c) apatan. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

3)

4)

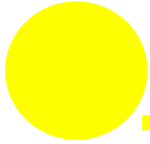
A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Punan ang patlang ng tamang sagot.
Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. Ano ang rhythmic pattern?

Ang rhythmic pattern ay ang pinagsama-samang _____ na naaayon sa isang nakatakhang _____.

Ito rin ay mabubuo sa pamamagitan ng pagsamasama ng _____ at ginagamitan ng _____ upang makabuo ng mga pangkat ayon sa nakasaad na _____.

Sanggunian

Music and Arts for Fun 5, Textbook, pages 3-8.

Halinang Umawit at Gumuhit 5, Textbook, pages 10-15.

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2 Karangalan Village, Cainta, Rizal

Landline: 02-8682-5773, local 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

